

Amstelveens Groen: Het verdriet van Nieuwer-Amstel

Auteur: Alex Buis

Amsterdam Zuid, Amstel en Amstelpark

Deze laatste wandeling gaat weliswaar geheel door de gemeente Amsterdam, maar over het grondgebied van de vroegere gemeente Nieuwer-Amstel (vanaf 1964 gemeente Amstelveen). Halverwege komt u langs het mooie raadhuis van Nieuwer-Amstel. In 1892 werd het in gebruik genomen en vier jaar later verloor het alweer zijn functie toen een flink stuk van de gemeente werd geannexeerd. Nieuwer-Amstel had expres het raadhuis vlak bij de grens van Amsterdam gebouwd. Door te investeren in dit gebied hoopte men - vergeefs - dat het rijk de annexatieplannen van de hoofdstad zou afkeuren. Amsterdam zag daarentegen met lede ogen aan dat de lage belasting in Nieuwer-Amstel veel inwoners weglakte uit de stad. Zij profiteerden echter wel van de voorzieningen in de hoofdstad. Toen het rijk de annexatie goedkeurde verloor Nieuwer-Amstel een aanzienlijk deel van haar inwoners. Bij een volgende annexatie kwam ook de begraafplaats Zorgvlied op grondgebied van de hoofdstad te liggen. Ook deze begraafplaats was aangelegd als een investering in de grensregio met de hoop annexatie te voorkomen. Nieuwer-Amstel kon nog wel bedingen dat de begraafplaats eigendom zou blijven van de gemeente. Op Zorgvlied ligt overigens Chris Broerse begraven, de directeur van de plantsoenendienst die zo lang zijn stempel heeft gedrukt op het Amstelveens groen.

De route loopt vanaf de RAI door het Beatrixpark, langs het indrukwekkende Apollohouse en door het idyllische Harmoniehof. Dan volgt u het Amstelkanaal waarbij u wat slingers maakt naar het Coöperatiehof, de fraaie hoekgevels van De Dageraad en twee prachtige pleinen. De route loopt vervolgens een flink stuk langs de Amstel tot aan het pontje bij het Amstelpark. Via dat park en langs begraafplaats Zorgvlied komt u dan weer terug bij de RAI.

Let op: deze route kan alleen gelopen worden als de pont vaart. Deze vaart van mei t/m augustus elke dag en in april en september alleen in het weekend. De vaartijden zijn van 12:00 tot 18:00 uur. De overtocht kost 1 euro.

Buiten het broedseizoen (16 juni t/m 14 maart) kunt u een extra ommetje maken door de weilanden via het Laarzenpad.

Routebeschrijving

1. Vanaf de hoofdingang van Station RAI borden RAI volgen. Viaduct van snelweg onder en dan lager viaduct onderdoor. Direct na dat lage viaduct LA fietspad volgen. Na 500 m buigt het fietspad naar R. Even verder heeft u aan uw linkerhand een heuveltje met kunstwerk (vuisten). Hier RA over het voetpad. Kort achter elkaar kruist u 3 keer een fietspad. Kort na dat 3e fietspad heeft u aan uw linkerhand een speeltuin. Hier RA en even verder LA tussen twee stenen leeuwen door Artsenijhof in. Na 3 buxustuinen aan einde LA en bij fietspad RA. Na 50 m LA voetpad. Na brug, aan begin van bocht naar L RA. Voor vijver en 3 ronde stenen RA en na 20 m, nog voor uitgang park LA. Op viersprong RA park uit.
2. LA Diepenbrockstraat. Einde eerst bij stoplichten Stadionweg oversteken, dan RA en even verder LA Verdijkstraat. Op Bachplein RA Bachstraat. Op kruising met Gerrit van der Veenstraat RD Bachstraat vervolgen. Aan einde LA dubbele Apollolaan. Op kruising RA Beethovenstraat. Brug over en 100 m verder RA Harmoniehof. Daniël de Langestraat oversteken en dan RD werkelijke hof in. Einde RA Cornelis van der Lindenstraat en aan einde daarvan LA Reijnier Vinkeleskade. Steek de weg over en gan dan LA langs het benzinestation. Brug over en dan RA Ruysdaelkade.
3. De straat buigt naar L en heet dan Jozef Israëlskade. Bij brug met 4 brughuisjes RD verder langs water (langs fietspad). Ook bij volgende brug RD en dan 2e LA Paletstraat. Op Thérèse Schwartzplein RD met grasveld aan linkerhand. Meebuigen met weg naar L en dan RA Thérèse Schwartzstraat. Aan einde RA Willem Passtoorsstraat. Even verder RD poort door naar Harmoniehof. Via volgende poort hof verlaten en direct RA Burgemeester Tellegenstraat. Bij fraaie hoekgevels LA P.L. Takstraat. Bij water LA Jozef Israëlskade en even verder weer LA Penseelstraat. Op Henriëtte Ronnerplein RA en even verder RD David Blesstraat in. Einde RA en op Jozef Israëlskade LA. Kruising asfaltweg RD kade vervolgen. 3e LA door poortje Topaasstraat in. Einde LA en voor voormalige badhuis RA Diamantstraat. Einde bij diamantslijperij Asscher RA Tolstraat. Einde bij Amstel LA.

Raadhuis en polderhuisje

U loopt nu voorlangs het voormalige raadhuis van Nieuwer-Amstel. Loop verderop ook even de Rustenburgerstraat in. Het huisje op nummer 8 is destijds nog gebouwd op grondgebied van Nieuwer-Amstel en staat nog op polderpeil. Amsterdam verhoogde het gebied na annexatie tot stadspeil.

4. Verder lopen langs Amstel tot aan 1e brug over Amstel die u over gaat. Aan overkant RA met Amstel aan rechterhand.

Overamstelpolder

De derde straat L heet de Grensstraat. Dit was tot 1896 de grens tussen Nieuwer-Amstel en Amsterdam. Merkwaardig is dat Nieuwer-Amstel destijds een smalle strook grondgebied had aan de oostkant van de Amstel: de Overamstelpolder. De strook lag tussen de Grensstraat en de Ringvaart van de Watergraafsmeer (u gaat daar overheen kort voor de Berlagebrug). In oostelijke richting stekte de strook zich helemaal uit tot aan het Nieuwe Diep. De grens tussen Ouder- en Nieuwer-Amstel werd overal elders

gevormd door de rivier. Er is echter een theorie dat het opvallend rechte stuk Amstel hier aan de Weesperzijde is gegraven. Het kanaal verbond zo twee veenriviertjes met elkaar. De ene rivier begon bij de Stopera en stroomde naar het IJ, de andere stroomde vanuit het veenkussen van het latere Watergraafsmeer naar het zuiden. Een mogelijke verklaring voor de oostelijke tentakel van Nieuwer-Amstel zou kunnen zijn dat men in de Middeleeuwen die laatste rivier als natuurlijke grens heeft genomen.

5. Op de kruising bij volgende brug over Amstel (Berlagebrug) RD straat langs Amstel vervolgen. Na 200 m RA over fietspad langs woonboten aan Amstel. Aan einde RA Spaklerweg. Direct een brug over en even verder RA richting Ouderkerk. Blijf zo dicht mogelijk langs Amstel. Wit ophaalbruggetje over en dan L aanhoudend omhoog richting Ouderkerk. Na brug viaduct onderdoor en dan R aanhouden klinkerweg (Jan Vroegopsingel). Na 300 m bij drietal brievenbussen (nummers 20, 22 en 23) RA halfverharde weg.
6. Na bocht naar L smal pad langs woonboten. Paadjes naar L negeren. Uiteindelijk buigt pad naar L en komt weer op klinkerweg. Hier RD smal paadje vervolgen en direct aan einde RA. U komt uit op een asfaltweg bij een hek. Hier met knik RD paadje vervolgen en direct paadje naar R negeren. Na bruggetje op klinkerweg LA. Snelweg onderdoor en 150 m verder LA Ouderkerkerdijk. Direct weer RA parkeerplaats op. Via klaphek voetpad op. Na 550 m komt u uit in de bocht van een asfaltpad.

Ommetje via Laarzenpad

Buiten het broedseizoen (16 juni t/m 14 maart) kunt u eventueel nog een ommetje maken over het Laarzenpad door de weilanden. De naam doet al vermoeden dat u daar wel eens natte voeten kunt krijgen. De wandeling wordt dan een kleine 1,5 km langer. Volg het voornoemde asfaltpad RD. Waar asfaltpad naar L buigt RD via bruggetje weiland in. U volgt nu de paaltjes met een witte kop. RA en even verder LA over bruggetje. Nog 2 bruggetjes over en dan RA langs sloot. Even verder weer RA bruggetje over. U loopt nu parallel langs de Amsteldijk. U passeert achtereenvolgens: een openbare tuin (een beetje verscholen achter de bomen), een boomgaard en een theetuin bij zorgboerderij Klarenbeek (mogelijk moet u hier twee keer een hek over). Bij een picknickveld met speeltuintje LA naar Amstel. Volg deze even naar R en neem dan het pontje naar de overkant. Ga verder bij 8.

Hoofdroute:

7. Volg voornoemd asfaltpad naar R tot bij de Amstel. Hier LA en even verder het pontje nemen naar de overkant.
8. RA over Amsteldijk langs molen en bij rotonde LA klinkerweg. Na 150 m RA Amstelpark in over brede asfaltweg. Na 70 m RA smal asfaltpad en direct naar L buigen. Langs de dierenweide en doorlopen tot spoorlijn. Hier RA langs de spoorlijn en aan einde LA spoor over. Na ruim 100 m bij grasveld met hagen RA over asfaltpad. Op driesprong van asfaltpaden R aanhouden naar open plek omzoomd met leibomen. RD langs veld met stoelen (monument Rozenoord). Waar pad naar L buigt schuin R houtsnipperpad op. Vlak voor spoor LA. Na driedelig vlonderbruggetje L aanhoudend verder over houtsnipperpad. Een tweedelig vlonderbruggetje over en even verder LA een vierdelig vlonderbruggetje over.

9. Op asfaltweg even RA en 10 m verder LA tussen galerie en ommuurde tuin door. RA langs lange zijde van deze tuin en 10 m verder LA smal tegelpad. Loop naar asfaltweg (Romeinse tuin ligt voor u) en ga daarop RA. Waar spoor naar R buigt RD en even verder via draaihek park uit. Op Amsteldijk LA onder snelweg door. Langs Amstel lopend komt u langs begraafplaats Zorgvlied (let even op het Amstelveense wapen met de vier andreaskruisen).
10. Even voorbij de begraafplaats LA Zuidelijke Wandelweg. Loop langs de villa's aan de linkerkant van de weg. Bij huisnummer 37 met de knik van de stoep mee naar L. U loopt langs het gebouw van de tafeltennisvereniging en gaat op de hoek daarvan LA het voetpad op. Aan einde pad RA langs fietspad. Steek even verder de weg over en ga dan RA langs die weg (en aan uw linkerhand achter het groen de snelweg). Ga nu tweede viaduct aan linkerhand onderdoor en dan direct weer LA volgend viaduct onderdoor. U komt weer uit bij het station.

Praktische informatie

Toegankelijkheid

De route kan alleen gelopen worden als de pont vaart, zie inleiding.

Lengte van de wandeling

16 km

Beginpunt

Station Amsterdam RAI

Parkeren

Gratis parkeren kunt u op de parkeerplaats 300 m ten noorden van Ouderkerkerdijk 170 (1096 CR Amsterdam). Dat is vlak voor de snelweg.

Honden

Toegelaten behalve bij de Artsenijhof (waar u over het hoofdpad langs kunt lopen). Ook op het extra ommetje via het Laarzenpad zijn geen honden toegestaan.

Horeca

Strandzuid

Europaplein 22

1078 GZ Amsterdam

www.strand-zuid.nl

Café Hesp

Weesperzijde 130-131

1091 ER Amsterdam

www.cafehesp.nl

tHuis aan de Amstel

Korte Ouderkerkerdijk 45

1096 AC Amsterdam

www.thuisaandeamstel.nl

Theetuin Zorgboerderij Klarenbeek

Ouderkerkerdijk 225

1096 Amsterdam

www.boerderijklarenbeek.nl

Restaurant Klein Kalfje

Amsteldijk Noord 355

1083 AB Amsterdam

www.restaurantkleinkalfje.nl

In de wandelgids **Wandelen buiten de binnenstad van Amsterdam** heeft Alex Buis maar liefst 228 kilometer aan wandelplezier door de hele gemeente Amsterdam beschreven. In 14 etappes wordt de wandelaar rondgeleid door bebouwing, parken, landelijk gebied en stadsjungle. De gids is te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl.